

Viikon Tooran luku Va-jeshev kertoo, miten Joosef myydään orjaksi. Haluamme vastata kysymyksiin, joita syntyy, kun luemme tämän viikon Tooran jakson.

Sekä juutalaisessa että kristillisessä traditiossa me näemme heidän yrittävän tulkita tätä niin, että Joosef on esikuvana tulevalle Messiaalle. Myös Joosefin orjaksi myymisen me näemme esikuvana Israelin ja Messiaan suhteesta.

Jää varmasti epäselväksi, kuka nimenomaan myi Joosefin. Myös Raamatun käännösten kertomus myynnistä poikkeaa alkuperäisestä hepreankielisestä tekstistä.

Toora puhuu siitä, kuinka veljet alkoivat myydä häntä. Juuda teki aloitteen. Hän ei halunnut Joosefin kuolevan. Sen tähden Juuda sanoi: ” Onko meille mitään hyötyä tappaamalla veljemme. Myykäämme hänet Ismaelin pojille, joitten leiri on tässä lähellä. ” Toora puhuu, että veljet kuuntelivat Juudan puhetta.

Toora kertoo meille, että heidän lähellä oli leiri, jossa oli midianilaisten edustajia. He nostivat Joosefin kaivosta ja myivät hänet kahdestakymmenestä hopearahasta Ismaelin pojille. Hepreankielinen Tooran teksti sanoo:

” Ja kun midianilaiset kauppiat tulivat, he vetivät Joosefin ylös, ja myivät Joosefin ismaelilaisille kahdestakymmenestä sekelistä hopeaa, ja nämä veivät Joosefin Egyptiin. ” 1. Moos. 37: 28.

Tooran sanasta me näemme, että omat veljet eivät myyneet Joosefia. He alkoivat myydä mutta eivät kerinneet. He ajattelivat, että Joosef on kuollut. He puhuivat toisilleen, että Joosefin veri puhuu meitä vastaan. Sen jälkeen, kun Juuda myöhemmin tapasi Joosefin, hän ei tuntenut tätä. Hän sanoi Joosefille, että meidän veljemme on kuollut. Ruuben sanoi veljilleen (1. Moos. 42: 22): ” Enkö minä sanonut teille, että älkää tappako Joosefia, ja nyt on hänen verensä meitä vastaan. ”

Tooran sanasta me näemme, että Joosefin omat veljet ajattelivat todella, että Joosef on kuollut. Eivät he ehtineet myydä Joosefia, vaan kun Ruuben tuli kaivolle, hän näki, ettei Joosef ollut siellä. Joosef ei todellisuudessa kuollut vaan kohosi asemaan Egyptissä. Hänen katoamisensa Israelilta ja hänen korotuksensa Egyptin maassa; kaikki nämä tapahtumat olivat Jumalan suunnitelmaa.

Jaakob lähetti Joosefin tarkistamaan veljensä, ja Toora puhuu, että hän lähetti tämän Hebronin laaksosta. Tooran kommentoijana tunnettu Rashi esittää kysymyksen, minkä takia Toora puhuu Hebronin laaksosta, vaikka Hebron on asetettu vuoren päälle. Rashi vastaa itse kysymykseensä, mitä Jumala on tarkoittanut: laakso tarkoittaa: Jumalan laaksosta, Jumalan syvyydestä. Ja kun Joosef myöhemmin tapasi veljensä, hän sanoi heille: ” Tämä, mikä minulle on tapahtunut - ette te sitä tehneet, vaan Jumala teki sen minulle. ” Koko Joosefin elämä, hänen katoamisensa, hänen asemansa korotus Egyptin maassa ja hänen hallitsemisensa; koko hänen elämässään me näemme elävän Jumalan käden.

Joosefin ja Jeshuan elämän tapahtumissa me näemme samaistumista ja vertauksia; näemme, että Jeshua myös on myyty. Oma Israelin kansa on sitä mieltä, että hän on kuollut. Ja Joosefin veljet ajattelivat Joosefista, että hän on ylpeä, näkee unia ja yrittää korottaa itseään heidän keskellään. Sama tilanne on Israelin kansan suhtautumisessa Jeshuaan. Israel on kovettunut Jeshuaa kohtaan eikä ole ottanut häntä vastaan. Heillä on kiivaus ja viha häntä kohtaan.

Mutta Egyptin kansa kunnioitti Joosefia ja otti vastaan hänen viisauttaan ja opetustaan. He antoivat Joosefille kunnian ja kuningasten aseman maassa. Myös kaikki maailman kansat, pakanakansat, ottavat vastaan Jeshuan Messiaana. Samalla tavoin kuin Joosef oli Egyptin kansalle faaraon oikea käsi, samalla tavoin koko pakanakansalle Jeshua on istunut Isän oikealle puolelle ja ottanut oman valtansa. Näemme, että nämä kaksi vertauskuvaa Messiaasta toteutuvat.

On vielä yksi tapahtuma, jonka pitää tapahtua. Kun Joosef ilmoitti veljilleen: ” Minä olen Joosef, vieläkö isäni elää? ”, silloin veljet tunnistivat hänet ja tekivät parannusta. Sillä hetkellä ei tarvinnut paljon sanoja puhua. Ei ollut katkeruutta, ei itkuja eikä vihaa. Vaan Joosef tunnusti heidän edessään, että minä olen Joosef. Samalla tavalla tapahtuu Messiaan kohdalla. Silloin kun Messias tunnustaa itsensä oman kansansa edessä, että minä olen Messias, ja ilmestyy heidän edessään Kuningasten puvussa, eikä kukaan epäile vaan kaikki asiat asettuvat ennalleen - silloin me näemme tässäkin tilanteessa samoin kuin Joosefin elämässä, että elävän Jumalan suunnitelma toteutuu.

Tämä mitä Israelin kansa on kokenut: viha, katkeruus ja se, että he tappoivat Jeshuan eivätkä ottaneet häntä vastaan kuoleman ja ylösnousemuksen jälkeen, nämä kaikki tapahtumat olivat Jumalan suunnitelmissa. Jumalan suunnitelmaan kuuluu myös, että silloin kun Jeshua Messias avautuu omalle kansalle, kaikki asettuu ennalleen. Samalla tavalla kuin Israelin pojat tulivat Joosefin luokse ja kumarsivat hänen edessään, samalla tavalla tulee Jumalan määräämä aika, jolloin Israelin pojat tulevat Messiaan luokse, tunnustavat Hänet ja kumartavat Hänen edessään.